

ממצאי הביקורת עולה, שהשינוי המחמיר היחיד, שחל כאחרונה כתנאי הפרישה של העובדים הבכילים, מתייחס למשך הזמן, שבו עליהם לכהן בתפקיד בפועל, כדי לצרף לשירותם תקופות שירות קודמות. עם זאת עדיין לא נבחנו כל ההיבטים של הנושא, כפי שעמד עליהם מבקר המדינה בחוות דעתו מיוני 1981 וביקורת משנת 1979, ובכללם - הגוף הממליץ על תנאי הפרישה וההגבלה בזמן שכין שתי תקופות השירות, כאשר מאשרים לעובד צירוף של תקופות שירות קודמות.

ממצאי מעקב

היתר עבודה פרטית לעובד מדינה

דו"ח שנתי 33, עמ' 107

ממצאי ביקורת מעקב שנערכה בדצמבר 1984.

בהוראות לא נקבעו הליכים, שיאפשרו לעובד, שהסמכות לאשר את בקשתו היא בידי המשרד, לערוך בפני הנהלת המשרד.

ההוראות שוננו. נקבע בתקשי"ר, שעובד יכול לערוך בפני הרשות המרכזית למתן היתרים על סירוב של המשרד לבקשתו.

64% מהבקשות שנבדקו אושרו רק לאחר המועד שהעובד ציין בבקשתו כמועד התחלת עבודתו הפרטית.

קיימת עתה יותר הקפדה על כך שהבקשות יגיעו בזמן, ויידונו עפ"י ההוראות.

נמצאו מקרים אחדים שנדונו ואושרו בקשות של עובדים, אף כי הנתונים שפורטו באותן בקשות היו כלליים, ולא כללו פרטים על מקום העבודה, מהותה והיקפה במונחי זמן ושכר. פרטים אלה היה על העובדים למלא בהתאם לטופס הבקשה דלעיל, והם דלבנטיים לגבי קבלת ההחלטה על מתן ההיתר.

הנציבות מקפידה עתה כי הבקשות יכללו את כל הפרטים: הנושא ממוחשב והפלט מאפשר לקבל את הפרטים הדרושים.

טופס הבקשה שונה בעקבות הביקורת. בטופס החדש מפורטים הכללים שעל פיהם ניתן ההיתר: סך כל השעות הנוספות ושעות העבודה הפרטית בהיתר לא יעלה על 25%; ההכנסה לא תעלה על 50% מהכנסת העובד בשירות המדינה; העבודה תבצע לאחר שעות העבודה הרגילות (למעט עובדי מחקר).

חידוש נוסף הונהג לגבי עובדי מחקר, שניתנו להם אישורים לעבודה פרטית במסגרת שעות העבודה המקובלות. ההעתק של ההיתר שניתן להם מועבר לחשב המשרד של העובד המבקש, תוך התנייה לנכות את שעות ההעדרות ממשכורת העובד או מחופשתו. עם זאת, הנציבות אינה עורכת מעקב במשרדים באותם מקרים שניתנו אישורים תוך הוראה לניכוי שעות ההעדרות.

הנציבות מאשרת בקשות של עובדים מדרגה י"ח ומעלה שבדירוג האחיד, ומהדרגה המקבילה שבדירוגים האחרים. עקב ההעלאות התכופות שחלו מאז בדרגות של עובדי המדינה, המליצה הביקורת בפני הנציבות לשקול מטעמי יעילות את העלאת הרמה של הדרגות, אשר היתרים לבעליהן לעסוק בעבודה נוספת טעונים אישור על ידיה.

בעקבות הביקורת שינתה הנציבות את הוראת החקש"ר ונקבע, שטיפול במתן היתרים ע"י הנציבות ייעשה מדרגה כ"א: בבקשות של עובדים עד דרגה זו יטפלו המשרדים.

דרכי הטיפול בבקשות של רופאים לעסוק בפרקטיקה פרטית נקבעו בהוראות פנימיות של משרד הבריאות מנובמבר 1975. נציבות שירות המדינה אינה עוסקת בהיתרים כאלה, הניתנים מכוח הסכמי עבודה. היא מטפלת רק בבקשות של רופאים לעבודה נוספת כשכירים במקום עבודה אחר. בתחילת 1979 נדון הנושא ... ובעקבות זאת מינה נציב שירות המדינה ועדה משותפת שתקבע קריטריונים. הוועדה הפסיקה עבודתה בסוף 1979 בלא שהגישה כל מסקנות. הביקורת עמדה על הצורך שהנציבות תיזום פעולה לחידוש הטיפול בנושא. הנציבות הודיעה ... שהיא פועלת, בכיוון זה.

בעקבות ממצאי מבקר המדינה ולאור מסקנות הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת, דרשה הכנסת בהחלטתה מיום 7.2.84 מנציבות שירות המדינה לקבוע קריטריונים ברורים למתן היתרים לרופאים בשירות המדינה לעסוק בפרקטיקה פרטית. העבודה הפרטית של רופאים טרם הוסדרה: הנציבות הודיעה כי נוהל לגבי עניין זה נמצא בהכנה.

אין בנציבות רישום על היקף ההיתרים לעבודה פרטית, שנתנו המשרדים לעובדיהם במסגרת סמכותם. במצב זה היה חסר לנציבות כלי חשוב שיאפשר לה מעקב ובקרה על הנעשה במשרדים בתחום זה ובאילו ממדים, בכלל זה התראות מוקדמות למשרדים לגבי אישורים שתוקפם עומד לפוג.

בהחלטה הנ"ל מ-7.2.84, דרשה הכנסת מנציבות שירות המדינה לנהל את הרישום האמור.

הנושא ממוכן, ומזה כשנה יש לנציבות כלים למעקב האמור. עם זאת לא ניתן לדעת מהדו"ח הממוכן מתי ניתן אישור לעובד לעבודה פרטית בפעם הראשונה בעקבות פנייתו לנציבות. אין עדיין שימוש שוטף בדו"ח ככלי מעקב לשם התראה על אישורים שתוקפם פג.

הנציבות הודיעה כי בעקבות השלמת הנתונים היא מעבדת פלט מעקב שיועבר למשרדים אחת לחצי שנה.